

ПРЕС КЛИПИНГ

1. мај 2018.

НАСЛОВИ

Првомајски скуп радничке солидарности (стр.3)

На Међународни празник рада, у Србији протест два синдиката(стр.4)

Проглас СССС: Послодавци да се не понашају као робовласници(стр.4)

Синдикати: Немамо резервну државу, зауставити одласке младих(стр.5)

Данас се обележава Међународни празник рада(стр.6)

Данас је Први мај – Међународни празник рада(стр.7)

Орбовић: За што веће плате и останак младих у земљи(стр.8)

Зоран Стојиљковић, председник УГС "Независност", о Србији у којој желимо да живимо Стојиљковић: Сваки трећи запослени са књижицом оних на власти(стр.99)

Власт полаже венце, опозиција протестује на улицама(стр.11)

Брнабић: Ако се раст настави, веће плате и пензије до краја године(стр.13)

Веселиновић: На протесту више од 100 хиљада људи(стр.14)

Рамбо Амадеус поздравља раднике(стр.15)

Генерални секретар Европске конфедерације синдиката уочи

Празника рада Лука Висентини: Друштвеном уговору потребне хитне реформе(стр.15)

Данас је Први мај - протест, концерти, роштиљ ... (стр.16)

Синдикати: Да радници не буду савремени робови и дигитални надничари, да радник живи, а не преживљава(стр.17)

Данас је ПРВИ МАЈ - Међународни празник рада(стр.18)

ВОЈНИ СИНДИКАТ СРБИЈЕ ПОРУЧИО: Радници, не славите 1. Мај(стр.19)

САВЕЗ САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА УОЧИ ПРАЗНИКА РАДА: Да радник живи, а не преживљава(стр.20)

Мир, рад, мај – Руси на улицама, али и у парковима(стр.20)

Милић: Права запослених боље заштитити(стр.21)

Синдикати обележавају 1.мај, Проглас да млади остануТанјуг(стр.22)

Радници нездовољни, не протестују јер су изгубили поверење у синдикат(стр.23)

Протест за права радника или синдикална парада(стр.25)

За Први мај само Срби врте прасе(стр.27)

ПРОТЕСНИ МАРШ Док излетници уживају у шумама, синдикалци излазе на улице(стр.29)

Првوماјски скуп радничке солидарности

Аутор: Бранка Васиљевић

На Ади Циганлији у 14 часова окупиће се чланови синдиката и они којима је ова идеја блиска

Некада је био светковина. Икона радништва. Символ радничког бунта. Државни празник у славу радничких права. А данас, када радници постају савремени робови, дигитални надничари неолибералног капитала, Први мај – Међународни дан рада добија другачији карактер. Посебно у Србији, где добар део грађана нема посао, а онај други од плате не може ни да преживи.

Ово је само део Првوماјског прогласа који ће представници Савеза самосталних синдиката Србије прочитати 1. маја на Тргу Николе Пашића и на Ади Циганлији. Дружење синдикалиста и свих оних којима је ова идеја блиска посвећено је Првом мају, али посебно јубилеју који Савез самосталних синдиката Србије обележава, а то је 115 година постојања.

– Савез синдиката Србије једна је од најстаријих организација синдиката како на Балкану, тако и у Европи. Савез је основан само шест година после великог штрајка докерских радника у Чикагу који су се борили за такозване три осмице. Те три осмице – осам сати рада, осам сати одмора и осам сати рекреације су и даље наша основна начела. Сада је ситуација много другачија. Људи више раде, имају доста неплаћеног прековременог и ноћног рада. Овим скуповима желимо да подсетимо наше чланство и грађанство на те три осмице. После двадесетак година први пут организујемо ову врсту дружења са нагласком на радничку солидарност а то је нешто што краси синдикалну организацију. Пракса да једни другима изађемо у сусрет по питањима радничких права је у преамбули нашег статута – рекао је Томислав Бановић, председник Савеза самосталних синдиката Београда.

Дружење на Ади Циганлији организује се у 14 часова испред ресторана „Језеро”.

– То није прослава, нити протест, већ покушај да оживимо неке вредности из нашег статута. На Ади ћемо промовисати идеју синдиката и радничке солидарности, разговарати са грађанима, делити наш материјал, а у два шатора биће организована и правна помоћ. Организоваћемо и културно-забавни програм. У 14 часова прочитаћемо Првوماјски проглас, неколико минута касније наступиће Културно-уметничко друштво ПКБ-а, пола сата касније КУД „Никола Тесла”. У другом делу манифестације од 15 часова до 16.30 концерт ће одржати „Дисциплина кичме” – прича Драган Тодоровић, потпредседник Савеза самосталних синдиката.

Мото скупа је „Да плате устану, а млади остану”, али Самостални савез синдиката Београда жели да истакне још две врло важне пароле – „Стоп јефтином раду” и „Повећајмо зараде, задржимо младе”.

– Овим промовишемо право младих на рад, али и скрећемо пажњу на ниске плате, нарочито у страним компанијама где наши људи раде по минималној цени рада. На тај начин смо постали најјефтинија радна снага, а млад човек са том платом не може да започне свој живот – истакао је Тодоровић.

Традиционално окупљање на Тргу Николе Пашића

Окупљању на Ади претходи скуп на Тргу Николе Пашића у 12 часова. Тада ће се прочитати проглас. Окупљенима ће се обратити Томислав Бановић, председник Савеза самосталних синдиката Београда, Љубисав Орбовић, председник Савеза самосталних синдиката Србије, и Зоран Стоиљковић, председник Уједињених гранских синдиката „Независност”. Затим ће бити организована протестна шетња испред државних институција. Синдикалци ће проћи испред

Дома омладине, Македонском улицом, Коларчевом до Теразија. Одатле ће ићи ка Скупштини, а затим Улицом кнеза Милоша до Владе Србије, где ће бити уручени њихови захтеви представницима власти и одржани перформанси у организацији младих синдиката.

На Међународни празник рада, у Србији протест два синдиката

Аутор текста: Бета

Међународни празник рада Први мај биће данас обележен манифестацијама и протестима широм света и у Србији, у знак сећања на догађаје из 1886. године, када су десетине хиљада радника у Чикагу ступиле у штрајк, захтевајући осмочасовно радно време.

У Београду ће Уједињени грански синдикат "Независност" и Савез самосталних синдиката Србије одржати протест под слоганом "Да плате устану, а млади остану".

Та два репрезентативна синдиката траже квалитетнија и безбеднија нова радна места, заустављање нетранспарентне распродаје ресурса, повећање зарада, независност судства, борбу против корупције, приступ јавним информацијама, независне медије и измену Закона о пензијском и инвалидском осигурању.

Удружени синдикати Србије "Слога" ове године неће организовати протесте 1. маја, нити ће чланове и симпатизере позивати да учествују у, како су навели, протесту "репрезентативних, продржавних синдиката". Полицијски синдикат Србије и Војни синдикат Србије такође се неће придружити данашњем скупу.

У Србији се 1. мај обележава и традиционалним првомајским уранцима када велики број људи рано ујутру одлази у природу, на дружење и роштиљ.

Генерални штрајк у Чикагу почео је 1. маја 1886. године, два дана касније дошло је до сукоба, а 4. маја су организоване масовне радничке демонстрације на тргу Хејмаркет. Због активирања бомбе која је усмртила седам полицајаца и најмање четири радника и ранила десетине, седам синдикалних активиста осуђено је на смрт.

У знак сећања на ту борбу за права радника, организација социјалистичких и радничких партија Друга интернационала позвала је 1889. године на одржавање демонстрација и штрајкова 1. маја сваке године.

Проглас СССС: Послодавци да се не понашају као робовласници

Аутор текста: ФоНет

Захтевамо да послодавци престану да се понашају као робовласници, а држава да стане на страну оних који стварају друштвено богатство, да их заштити од мобинга, да казни оне који шиканирају синдикалце и узбуњиваче и оне који не исплаћују плате, поручује се у Првомајском прогласу Савеза самосталних синдиката Србије (СССС).

Синдикалци захтевају да им се омогући несметано оснивање синдикалних организација, да се знају радничка права, да се поштују закони и Устав Србије.

Како истичу, 1. мај је некада био светковина радништва и симбол радничког бунта и државни празник у славу радничких права. Данас, када радници постају савремени робови, дигитални

надничари неолибералног капитала, Први мај - Међународни дан рада, добија другачији карактер.

Посебно у Србији, где добар део грађана нема посао, а онај други од плате не може ни да преживи, указује СССС, уз оцену да је борба за радничка права постала борба за радно место и било какав посао. За нас је, међутим, Први мај већ одавно симбол радника и немамо право да ћутимо, у име нас, наше деце, али и у знак сећања на све оне који су утрли пут традицији дугој 132 године, истичу синдикати.

Хоћемо да празник радника и радничког покрета и даље живи. Да живи радништво у Србији. Да се поштује радник. Да се отварају радна места и сачувају постојећа, поручују. Такође, да млади добију шансу, али да и они пред крај свог радног века не размишљају како ће живети када оду у заслужену пензију. Да се плате исплаћују и расту, а радник осети позитивне резултате пословања предузећа у ком ради. Да се, пре свега, поштује радник. Да не буде само јефтине део машине, утрошак капитала, да му се омогући да остварује и друштвена и културна права неопходна за своје достојанство и за слободу развоја своје личности. Да живи, а не преживљава, да ствара, али и ужива у благодетима друштвеног богатства. Да у свом раду налази задовољство и потврду својих способности. Да сви грађани, посебно млади, верују у боље сутра. Да радници буду носиоци прогреса, поручује се у прогласу.

Синдикати: Немамо резервну државу, зауставити одласке младих

Од владе тражимо суштински а не декларативни социјални дијалог, и да се заустави експанзија одлазака младих, рекли су Весна Војводић из синдиката Независност и Зоран Михајловић из Савеза самосталних синдиката Србије.

Уједињени грански синдикат "Независност" и Савез самосталних синдиката Србије сутра, поводом првог маја, организују протест у Београду. Под слоганом "Да плате устану, а млади остану", они ће од Владе Србије заражити повећање зарада и заустављање одласка младих из Србије.

Протестна шетња креће од Трга Николе Пашића након обраћања радницима и иде до владе Србије преко Славије. "Она на симболичан начин представља не само традиционални облик отпора већ и терапије против владајућег вируса дефетизма и апатије јер је јасно да свака врста активности, посебно синдикалне, властима не одговара као што им неодговарају ни грађани који су критички окренути јавности", рекла је Војводић.

Михајловић је објаснио да је циљ да овај протест, као и наредни, окупе што већи број људи и младих људи и интегрише их у причу да се не мире са судбином не одлазе и земље.

"Тражимо од владе суштински социјални дијалог, а не декларативни, као и да обезбеди да живимо у друштву заснованом на квалитету знања и да се на нас раднике и синдикално организоване гледа тако да можемо да вратимо младима веру да се може живети боље и квалитетније. Млади не виде будућност у овој земљи, а желимо да им покажемо да ове јесте земља за нас... а то се не може постићи ако не преговарате са представницима власти о суштинском дијалогу", рекла је Војводић.

Михајловић је подсетио да хиљаде младих одлази из ове земље. Тај тренд, како је рекао, доживљава експанзију и мора да се заустави. Влада говори о мерама како да се заустави одлазак младих, али онда се доводе инвеститори који то не могу да омогуће, додаје.

"Добијамо шрафцигер индустрију, а не технолошки напредну, морате да инвестирате у младе људе, да им омогућите посао, да стварају породицу и буду добро плаћени да могу да издржавају породице. То сада није случај. Хоћемо држави да помогнемо да млади остану и не иду одавде, а да живимо достојанственије него данас", казао је он.

Војводић је упозорила да "најбољи осећају да морају да оду, а медиокритети путем партијских бенефиција" могу да догурају далеко. "То је осећај који влада. Наставићемо да инсистирамо да

се исплати бити компетентан радник на било ком месту", казала је она. "Нећемо одустати, немамо резервну државу, резервно друштво, резервне животе, уштеђевину, нема нам друге опције него да се боримо".

Према њеним речима, влада дилема "да ли ћу наћи посао и да ли ћу моћи да нађем посао, а да нисам партијски подобан".

"Када се јавност буде охрабрила да дејствује онда нећемо бити сами. Ми не желимо такво друштво. Све се прикрива, а када то разоткријете, постоји нада да ће можда и други људи рећи да ни они не желе да живе у оваквом друштву", рекла је Војводић.

Михајловић је рекао да се у Србији социјални дијалог фингира и да није истински.

"Морамо да дигнемо ниво социјалног дијалога и свести државе тј партијских функционера који воде земљу. Није било боље ни раније, од почетка рада Социјално-економског савета рад се фингира. Морамо почети да разговарамо о битним проблемима, о људима који живе лоше, на граници сиромаштва, па чак и они који раде су на граници сиромаштва. Морамо да нађемо излаз из ове ситуације или ћемо нестати као нација", упозорио је он.

Говорећи о најавама неких других синдиката да се неће придружити протесту, Михајловић је рекао да су то минорни синдикати, и није желео да коментарише њихове критике.

Данас се обележава Међународни празник рада

Међународни празник рада Први мај биће данас обележен манифестацијама и протестима широм света и у Србији.

ИЗВОР: БЕТА

Први мај се обележава у знак сећања на догађаје из 1886. године, када су десетине хиљада радника у Чикагу ступиле у штрајк, захтевајући осмочасовно радно време.

У Београду ће данас Уједињени грански синдикат "Независност" и Савез самосталних синдиката Србије одржати протест под слоганом "Да плате устану, а млади остану". Та два репрезентативна синдиката траже квалитетнија и безбеднија нова радна места, заустављање нетранспарентне распродаје ресурса, повећање зарада, независност судства, борбу против корупције, приступ јавним информацијама, независне медије и измену Закона о пензијском и инвалидском осигурању.

Удружени синдикати Србије "Слога" ове године неће организовати протесте 1. маја, нити ће чланове и симпатизере позивати да учествују у, како су навели, протесту "репрезентативних, подржавних синдиката". Полицијски синдикат Србије и Војни синдикат Србије такође се неће придружити данашњем скупу.

У Србији се 1. мај обележава и традиционалним првомајским уранцима када велики број људи рано ујутру одлази у природу, на дружење и роштиљ.

Генерални штрајк у Чикагу почео је 1. маја 1886. године, два дана касније дошло је до сукоба, а 4. маја су организоване масовне радничке демонстрације на тргу Хејмаркет. Због активирања бомбе која је усмртила седам полицајаца и најмање четири радника и ранила десетине, седам синдикалних активиста осуђено је на смрт.

У знак сећања на ту борбу за права радника, организација социјалистичких и радничких партија Друга интернационала позвала је 1889. године на одржавање демонстрација и штрајкова 1. маја сваке године.

Данас је Први мај – Међународни празник рада

ИЗВОР:РТС

У знак сећања на дан када су радници у Чикагу штрајком и протестима почели да се боре за осмочасовно радно време, широм света се обележава Међународни празник рада – Први мај. У Србији и региону традиционално се у зору излази на Првомајски уранак у природу.

Празник рада обележава се 1. маја, на дан када су радници у Чикагу 1886. штрајком и протестима почели да се боре за осмочасовно радно време. Трећег маја дошло је до сукоба радника који су били чланови синдиката и штрајкбрехера. У сукобе се умешала полиција, а четири припадника синдиката је убијено.

Наредни дан на Тргу Хејмаркет анархисти су организовали демонстрације. Особа чији идентитет није утврђен бацила је тада бомбу којом је убијено седам, а рањено 67 полицајаца. Осам анархиста је ухапшено, оптужено за убиство и осуђено на смрт, иако њихова кривица није утврђена.

На првом конгресу Друге интернационале 1889. одлучено је да се наредне године одржи велика манифестација којом ће се прославити 1. мај у знак сећања на аферу Хејмаркет у Чикагу, али и као вид борбе за радничка права.

Други конгрес Радничке интернационале је одлучио да се од 1890. године, 1. маја широм света одржавају масовне манифестације, демонстрације и штрајкови, као један од видова класне борбе, што је до краја 19. и почетком 20. века добило масовне размере.

У многим европским земљама и америчким градовима 1890. године радници су изашли на улице тражећи, као и у Чикагу, осмочасовно радно време. У Немачкој је дошло и до нереди када се у протесте умешала полиција, а у многим градовима демонстрације су одржане упркос претњама власти да ће полиција растерати учеснике.

Првомајски уранак

Обележавање Празника рада у Србији прешло је дуг пут – од забране одржавања којој су пркосили радници протестним шетњама, бојкотом рада и зборовима, преко првомајских уранака до обавезе коју је увео Тито 1945. године. Слављење тог празника представљало је борбу не само за радничка, већ и за политичка права и слободе.

У Србији и региону временом је постао обичај да се тог дана у зору излази на Првомајски уранак.

Љубисав Орбовић, председник Савеза самосталних синдиката Србије о сутрашњем протесту

Орбовић: За што веће плате и останак младих у земљи

Поводом 1. маја – Међународног празника рада Савез самосталних синдиката Србије и Уједињени грански синдикати „Независност“ данас ће, са почетком у 12 часова, одржати скуп на Тргу Николе Пашића у Београду а након тога и протестну шетњу до зграде Владе Србије, истиче Љубисав Орбовић, председник Савеза самосталних синдиката Србије.

Фонет/ Драган Антонић

Према његовим речима овогодишња првомајска манифестација одвија се под паролом „Да плате устану, а млади остану“ што је иначе и наслов празничног прогласа који су две репрезентативне синдикалне централе у Србији упутиле радном народу.

– Наш основни захтев је да се повећају зараде у Србији јер су оне у овом тренутку испод нивоа који омогућава нормалан живот и егзистенцију радних људи. Такође оне су узрочник огромног одлива младих из Србије, што представља велики проблем са којим се суочава наше друштво. Убеђени смо да би повећање зарада аутоматски смањило број младих који одлазе у „трбухом за крухом“ јер би остваривањем пристојне зараде могли да планирају формирање породице и останак у Србији. Према проценама око 30.000 младих годишње напусти земљу, што је огроман број људи. Нажалост, овде није само у питању висина зарада него и квалитет рада, услови за рад, могућност младих да заснују породицу. Ове године је зато протест усмерен у том правцу, али и на заштиту свих запослених у Србији, наглашава Орбовић.

Он додаје да је у петак у Краљеву поводом 115 година од оснивања Савеза самосталних синдиката Србије одржана проширена седница Већа те синдикалне централе на којој су подељена пригодна признања заслужним активистима СССС, социјално одговорним послодавцима и медијима који прате радничке теме. Упоредјујући стандард живота и права радника те далеке 1903. године када је формиран Раднички савез Србије, прва синдикална централа у Србији, чију традицију и континуитет са поносом наставља СССС, и данас у 21. веку, Орбовић закључује да у случају анализе садржаја новина о социјалној ситуацији у земљи, а да се не зна њихов датум, читалац не би могао да одреди да ли текст говори о збивањима из 1903. или 2018. године. Другим речима живот радничке класе је био подједнако лош и тада као што је случај и данас, када људе који живе од свог рада муче идентични проблеми као и раднике који су формирали први синдикат у Србији 1903. године.

Када је реч о протестној шетњи централним градским улицама, након скупа на Тргу Николе Пашића Орбовић каже да ће она проћи поред Дома омладине, преко Теразија, па до Дома Народне скупштине, где ће се представници синдиката обратити посланицима, а потом ће отићи до зграде Владе где ће одржати говор и обратити се и представницима Владе. Орбовић је додао да су на протест позвани и представници Уније послодаваца Србије као и министар за рад, борацка и социјална питања Зоран Ђорђевић.

– Питања за која се ми као синдикалци залажемо нису проблеми која треба да брину само раднике, већ и послодавце, али истовремено треба констатовати да су то питања број један и за државу, наводи Орбовић. Председник ССС Србије истиче да нису у праву они који тврде да за 1. мај широм Европе и света радници протестују, а у Србији одлазе на роштиљ.

– То апсолутно није тачно. Ако се истини погледа у очи и сходно броју становника које има Београд и Србија, процентуално гледано бројност радника који присуствују првомајским протестима је на нивоу свих тих других првомајских окупљања, за која се погрешно тврди да су многобројнија него наше. Једноставно радници у Србији нису ништа мање заинтересовани за

остваривање својих права и борбу за поправљање свог социјалног положаја него што је то случај са њиховим колегама у Европи и свету. Понекад и медији шире ту погрешну слику и инсистирају на томе да се код нас роштиља, а у свету протестује. Међутим реални показатељи и статистика показују да то није тако.

Јубилеј у Краљеву и програм на Ади

– Јубилеј оснивања нашег синдиката који смо обележили у Краљеву представља увертиру у првوماјске протесте у Београду које организујемо сутра. Поред протестног дела обележавања 1. маја које ће се одвијати на улицама, Савез самосталних синдиката Београда ће на Ади Циганлији организовати културно-забавни програм са почетком у 14 часова. На том популарном излетишту ћемо на адекватан и пригодан начин наше првوماјске поруке и синдикалну борбу представити оним Београђанима који тог дана нису присутни у нашој протестној колони, већ празник обележавају у природи уз разоноду и дружење. У том смислу, биће приређен веома квалитетан културно-забавни програм у коме ће учествовати наша синдикална културно-уметничка друштва ПКБ и Никола Тесла – ГСП Београд као и познати рок састав Дисциплина кичме, наводи Орбовић.

Да нас сваке године буде више

Ми се као синдикалци трудимо да нас на сваком следећем окупљању буде још више, да анимирамо раднике да присуствују нашим протестним шетњама, да им укажемо да су протести ефикасан начин да се улаже на проблеме радних људи као и да се постигну одређени циљеви, када је реч о борби за побољшање социјалног положаја радника. Стога, иако не прихватамо и чињеницама оповргавамо дезинформације да су првوماјски раднички протести у Београду малобројни, истовремено радимо и на повећању броја присутних и задатак који смо поставили пред нас је да достигнемо бројку од пет до шест хиљада окупљених радника, закључује Орбовић.

Зоран Стојиљковић, председник УГС "Независност", о Србији у којој желимо да живимо

Стојиљковић: Сваки трећи запослени са књижицом оних на власти

Уз ретке изузетке, запосленима, као уосталом ни пензионерима и незапосленима у Србији нема шта да се честита за Празник рада.

Медија центар

Живот у свету владавине корпоративног капитала и према његовим интересима сервилних држава и влада вратио нас је у режим у коме три осмице – синдикални захтев из 19 века за осам сати рада, одмора и слободног времена, делује готово романтично и бајколично, каже у разговору за Данас Зоран Стојиљковић, председник Уједињених гранских синдиката „Независност“ и додаје да смо данас једнако далеко и од достојанственог рада – уговореног, безбедног и на време и пристојно плаћеног.

Према његовим речима живимо у све неједнакијем свету, при чему је Србија неславни рекордер по степену неједнакости у Европи, у којој четвртина грађана живи у зони сиромаштва, а две трећине саставља крај са крајем. У свету се тражи економија знања и информација, целоживотног учења, а овде сужавамо круг оних којима је доступно квалитетно образовање. У време дигитализације рада и друштва, одржавамо широк круг функционално неписмених – будућих дигиталних робова.

– Свет и Србија у којој желимо да живимо требало би да имају облик равностраног троугла у коме три стране чине економски развој, социјална правичност и солидарност и социјална и еколошка одрживост. Чини се, међутим, да су власти заинтересоване првенствено за контролу

инфлације, стабилизацију финансија и тек за лошу, рањиву запосленост. Имамо просечну зараду од 400 евра од које се да тек преживљавати, при чему 70 одсто запослених прими мање од тог просека – уколико уопште прими. Повољни пословни амбијент се погрешно схвата као стављање у посед јефтине и обесправљене радне снаге. Или пружање услова и субвенција недоступних домаћим привредницима. Примери Гоше и Фијат Крајслера, али и Аир Србије, јасно говоре да бројни страни улагачи практично живе у зони екстериторијалности, у којој за њих не важе домаћа правила игре, истиче Стојиљковић.

Када је реч о томе да упркос лошим условима рада и лошим примањима у Србији данас има врло мало штрајкова, по њему штрајкова и ширих протеста заправо нема битно мање, али су њихов домет, ефекти и публицитет далеко скромнији него раније.

– Пред дисциплинујућим деловањем кризе и раширеним страхом од губитка посла битно је смањена и спремност на солидарну подршку колегама у штрајку. Обесхрабрује и чињеница да власти готово без изузетка стају на страну (страних) власника и настоје да пацификују протест и тиме што њихове учеснике, када покажу упорност, оптуже за скривену политичку позадину штрајка а не пружају никакве доказе за то. Штрајк у Фијат Крајслеру и његов ток и прескромни ефекти су више него речит пример. Последично, запослени и када штрајкују не очекују бог зна какве ефекте и по правилу задовољавају се мрвицама – повременим исплатама заосталих зарада и дуговања и одбраном минималних радних стандарда и права. И то без разлике, у широком луку од грађевинских радника, до запослених у медијима, каже председник УГС „Независност и додаје да овај синдикат жели и све чини да живимо у земљи демократије, владавине права и развијеног социјалног дијалога, у којој се већина закона не доносе по хитној процедури. У којој се закони не шаљу на јавну расправу, а да трипартитне радне групе нису завршиле посао. У којој парламент, али и правосудне институције нису тек маска за огољену владавину партијских олигархија. У којој медији јесу средство информисања и неговања духа полемике и културе дијалога, а не тек пропагандна тољага и средство ширења постистина и лажних вести.

– Желимо да живимо у земљи у којој нисмо унижени системском политичком корупцијом и у којој је све на продају – звања, позиције части... У којој борба против корупције и контрола имовине нису тек исплативо политичко обећање које служи као изборни мамац. У којој нису у тој мери развијени партијско запошљавање и клијентелизам. Размере које је задобило партијско запошљавање илуструје податак да сваки трећи запослени има партијску књижицу владајуће странке или њених коалиционих сателита. Истовремено, да ли је наша судбина да нам деца одлазе а медиокритети са купљеним дипломама одлучују о нашим судбинама, закључује овим питањем Зоран Стојиљковић.

Партнерством до промена

Пре скоро 20 година у жељи да променимо режим у коме се није могло ни преживљавати, ми из Независности окупили смо се, заједно са бројним НВО и удружењима, у Партнерство за демократске промене. Створимо опет такво партнерство. Срећа и бољи живот очито не долазе са изборним променама – за њих се треба изборити сталном борбом на радном месту и сопственој животној средини. Учешћем у првомајској протестној шетњи чинимо један од првих корака у правом смеру. Добродошли су све синдикалне, студентске или организације пензионера, професионална удружења и бројне организације и покрети унутар цивилног друштва, укључив и независне медије, који настоје да негују демократске и европске вредности. Са некима од њих већ имамо потписане уговоре о сарадњи. Сви су они добродошли у првомајској протестној шетњи.

Како ће 1. мај обележити левичарске политичке организације у Србији
Власт полаже венце, опозиција протестује на улицама

Док ће владајуће левичарске партије у Србији овогодишњи Међународни празник рада обележити полагањем венаца и свечарским манифестацијама оне истог усмерења али у опозицији маршираће улицама Београда са синдикатима и захтевати већа радничка права.

Фонет

Партије власти ће 1.мај искористити да похвале рад Владе Србије и укажу како се труде да поправе економски положај земље док ће опозициони левичари у протестним колонама на улици управо власт окривити за лош социјални положај радника и захтевати њену оставку.

Мањински партнер у коалиционој влади коју предводи Српска напредна странка, Социјалистичка партија Србије традиционално сваке године за 1.мај полаже венац на гроб Димитрија Туцовића, оснивача српске социјалдемократије. Тако ће бити и овог пута каже за Данас Никола Никодијевић, председник градског одбора СПС Београда и председник Скупштине града Београда.

– Ми смо сваке године док се споменик Димитрију Туцовићу налазио на Славији одлазили тамо као делегација СПС и полагали венце на његов гроб и споменик. Од прошле године, након што је Туцовићев гроб премештен у Алеју великана на Новом гробљу то чинимо тамо, па ће тако то бити случај и сутра – објашњава Никодијевић.

Он додаје да ће се прослава 1.маја сутра одвијати и на Ади Циганлији у организацији јавног предузећа које руководи тим популарним градским излетиштем.

– Предвиђен је богат кутурно-уметничко-спортски програм. Знам да ће бити неколико дицејева, спортских активности и послужења за присутне. У сваком случају након полагања венаца на гроб Димитрија Туцовића наставићу прославу 1.маја на Ади Циганлији – наводи Никодијевић.

Милорад Мљатовић, потпредседник Социјалдемократске партије Србије каже за Данас да та странка 1.мај, Међународни празник рада обележава на више манифестација.

– Поводом тог значајног радничког празника председник СДП Расим Љајић у петак 27. априла присуствовао је проширеној седници Већа Савеза самосталних синдиката Србије одржаној у Краљеву поводом 115 година од оснивања те синдикалне централе. Ми сматрамо да синдикати имају централну улогу када је реч о обележавању 1.маја, подржавамо синдикалну борбу за радничка права и сходно таквој нашој оријентацији је донета и одлука о томе да присуствујемо на прослави дана оснивања СССС. Такође, сутра на сам празник СДП организује спортске игре у Краљеву а током маја ће у више градова Србије бити одржани „Дани социјалдемократије“ њији је организатор наша партија а та манифестација се такође одвија у склопу обележавања 1.маја – објашњава МИјатовић.

Ђорђе Комленски, генерални секретар Покрета социјалиста потврђује за Данас да ће политичка организација којој припада и овог 1.маја обележити Међународни празник рада који је уједно и дан Покрета социјалиста. Сваке године прослава 1.маја и дана Покрета социјалиста се организује у другом граду а домаћин овогодишње манифестације је градски одбор у Београду.

Са друге стране, опозиционе партије и друге политичке организације са левичарским префиксом 1.мај ће искористити за критику власти и демонстрације. Константин Самофалов, портпарол Социјалдемократске странке за Данас каже да ће „као и сваког 1.маја председништво и посланички клуб СДС изаћи у јавност са понављањем захтева за поштовањем права радника и предлога за побољшање услова рада у Србији“.

– Животни стандард и права радника су погоршани доласком на власт Александра Вучића 2012. године. Друштво у којем буја сиромаштво, у којем сваки трећи млади човек живи у

ризиком од сиромаштва а радници мотају каблове за 200 евра нема будућност – истиче Самофалов.

Председник Левице Србије Борко Стефановић истиче за Данас да ће та политичка организација своју централну првомајску манифестацију одржи у Новом Саду.

– Наша оријентација је да сваке године обележимо 1. мај у неком другом граду. Овога пута је то Нови Сад. Наравно, наши активисти у Београду ће се придружити протестној шетњи коју организују репрезентативни синдикати, Савез самосталних синдиката Србије и Уједињени грански синдикати „Независност“ – каже Стефановић.

Александар Бањанац, генерални секретар Нове комунистичке партије Југославије истиче за Данас да ће та партија организовати првомајске демонстрације на Славији у Београду са почетком у 11 сати.

– НКПЈ и наша омладинска организација СКОЈ ће 1.мај. Дан међународне пролетерске солидарности, обележити демонстрацијама, уз назнаку да је то дан када ми најгласније истичемо наше класне захтеве и поручујемо да се не миримо с капиталистичком експлоатацијом, приватизацијом, отпуштањима, деложацијама, империјалистичким интервенцијама. Са скупа ћемо позвати надлежне да одмах поправе, током радова на Славији очито намерно оскрнављену спомен плочу посвећену оснивачком конгресу КПЈ, и тражити враћање споменика Димитрија Туцовића који је срамно уклоњен како би његово место заузела фонтана бесмисленог изгледа – поручује Бањанац.

Он додаје да ће се у 12 сати активисти НКПЈ придружити синдикалном скупу на Тргу Николе Пашића где ће присутним радницима делити првомајске летке.

Иван Златић, председник Социјалдемократске уније наводи за Данас да ће активисти те странке такође учествовати на првомајском протесту у организацији СССС и УГС „Независност“.

– Након завршетка протестне шетње обележавање 1.маја ћемо наставити на Дорћолу испред друштвеног центра „ННК“ који је у међувремену насилно преузела војна полиција. Сматрамо да је солидарност са активистима „ННК“ од велике важности за социјалну борбу и правду. Као што народ има право на кров над главом под којим живи такође има право и на простор у коме ће развијати свој друштвени живот. Као што је праведна борба радника и поробљених за своја прва, исто тако је праведна и борба активиста друштвеног центра „ННК“ да оформе сквот у коме ће уточиште и оброк наћи бескућници али ће истовремено предваљари место за дружење и разоноду младих људи. Стога сматрамо да је 1.мај управо датум када поред са радницима треба да се солидарисемо и са оснивачима „ННК“. Они ће такође са нама бити присутни на првомајском синдикалном скупу – истиче Златић.

Активисти Левог самита Србије, који у свом окриљу обухвата већи број групација које се боре за социјалну правду, окупиће се 1.маја у 11 сати испред зграде Главне поште у Београду одакле ће се придружити централној првомајској манифестацији на Тргу Николе Пашића у организацији репрезентативних синдиката. – Позивамо све раднице и раднике, пензионерке и пензионере, сељаштво, незапослене, студенткиње и студенте, све који су пострадали и осиромашили током транзиције да нам се придруже на првомајском протесту – истичу у ЛСС.

На Тргу Николе Пашића ће се наћи и чланови студентско-радничког покрета „7 захтева“, који је настао из Протеста против диктатуре, демонстрација које су наступиле након обелодањивања резултата председничких избора у Србији 2017. године.

– Овогодишња манифестација није само симобличког карактера. Одржава се у тренутку када оружари у Крагујевцу крећу са протестима док нас од прошлогодишње шетње деле штрајкови у Фијату, Гоши, Горењу, и тако даље. Са мањим или већим учинцима они су показали зрелост и снагу да се супротставе кршењу својих права и стану у одбрану интереса својих предузећа и радних места. Студентско-раднички покрет 7 захтева је поносан што је пружио подршку неким од наведених борби. Наставићемо да сарађујемо са радницима и у будућности како би

заједничким снагама изградили синдикате и радничке организације које ће прећи из одбране постигнутих права у изградњу праведног друштва које вреднује рад – кажу у студентско-радничком покрету „7 захтева“.

Социјалистички покрет Србије, чији је секретар Драгослав Мршевић, некадашњи председник општинског одбора Социјалистичке партије Србије у Обреновцу, који је са групом присталица напустио СПС и на мартовским градским изборима у Београду наступио на листи Драгана Ђиласа, 1.мај ће обележити у тој београдској општини.

– Положићемо цвеће на бисту синдикалног активисте и народног хероја Боре Марковића и на тај начин дати наш допринос обележавању Међународног празника рада – каже за Данас Драгослав Мршевић. Заједно са члановима Социјалистичког покрета Србије цвеће на бисту Боре Марковића положиће и представници општинског одбора Савеза комуниста Србије (организације настале одвајањем од Комунистичке партије Титовог унука Јошке Броза).

И Маркс 21. са синдикатима

– Заједно са другим снагама ванпарламентарне левице традиционално ћемо се придружити најављеном синдикалном скупу у Београду са намером да наставимо да продубљујемо сарадњу са свима онима у нашем друштву који желе да се боре за снажније синдикално и политичко организовање радника и радница у Србији. Поред 1. маја ћемо током овог месеца ћемо обележити 200 година од рођења Карла Маркса, 5. маја, и одржати конференцију на тему организовања левице у Дому омладине Београда 20. маја – кажу у организацији Маркс 21.

Брнабић: Ако се раст настави, веће плате и пензије до краја године

Због раста економије који је у прва три месеца већи него што је планирано, премијерка Ана Брнабић најављује веће плате и пензије до краја године.

У интервјуу за РТС каже да је раст од 4,5 одсто довољан да се померимо са зачеља Европе у том сегменту. Циљеви новог аранжмана са ММФ-ом биће нова радна места и много бржи раст прихода, рекла је премијерка.

Синдикати су традиционално за Први мај најавили протестне шетње, захтевају веће плате и да млади остану у земљи. Ти захтеви синдиката су и неки од најважнијих циљева Владе, рекла је у интервјуу за РТС премијерка Ана Брнабић.

„Што се тиче плата, једино што можемо да урадимо по принципима тржишне економије је да наставимо да и даље успешно доводимо стране инвестиције и да олакшамо пословање, односно правни оквир нашим инвеститорима, пре свега предузетницима у малим и средњим предузећима“, рекла је премијерка.

Одлив мозгова је, истиче, и њен приоритет. Сматра да не одлази више људи него раније.

„Ми паушално причамо о томе колико младих их иде у односу на то колико их је ишло раније. Као Влада можемо да стварамо услове да они остају у Србији“, навела је Брнабићева.

У првом кварталу ове године забележен је раст привреде од 4,5 одсто. То значи да више производимо, да ће бити више радних места, да је пред грађанима боља перспектива, као и веће плате и пензије, тврди председница Владе.

„Све процене су добре. Рекли смо да ако будемо имали суфицит у буџету и ако остане фискална дисциплина, а имамо шест милијарди суфицита, и ако се настави раст БДП-а, имаћемо услове за повећање плата и пензија. И једно и друго расте боље него што смо предвиђали“, рекла је Брнабићева.

На питање да ли се зна када ће доћи до тог повећања и колико ће бити, премијерка је рекла да не жели да спекулише.

„Ако све буде ишло добро, до краја године биће раст плата и пензије. Раст од БДП-а од 4,5 одсто је највећи у последњих десет година. Планирали смо раст од 3,9 одсто, ово је много, много боље“, истакла је председница Владе Србије.

Потрошња за два одсто боља од планиране

Указала је да је тај раст довољан да се померимо са зачеља у региону када је реч о БДП-у.

„Довољан је, али нема опуштања, планирали смо огромна јавна улагања и инвестиције, 128 милијарди динара. Пре смо имали проблем са извршењем буџета, а ове године је у складу са планирањем“, рекла је премијерка.

Каже да су неки ресори боље, а други неодговорније спроводили планове. „Ми на савету за раст БДП-а то усклађујемо. Потрошња је за два одсто боља од планираног, нама капиталне инвестиције иду добро, грађевина је са 25 одсто то јако повукла, пољопривреда, рударство, енергетика су добри, одлична је индустрија и прерађивачка индустрија“, навела је председница Владе.

Лоша страна је што спољнотрговински дефицит расте, али је добро што расте због увоза машина и услуга грађевинске индустрије. „То показује да они страни инвеститори које смо довели увозе машине и ми се надамо да ће се то избалансирати извозом добара и услуга“, објаснила је премијерка.

Средином маја, делегација ММФ-а долази у Србију. „Очекујем да потпишемо аранжман који ће се исто тако сада више базирати на расту привреде и ми као циљеве аранжмана имамо нова радна места и много бржи раст прихода“, закључила је премијерка Ана Брнабић.

Председник "Слоге" говорник на синдикалном скупу у Атини

Веселиновић: На протесту више од 100 хиљада људи

Председник Удружених синдиката Србије „Слога“ Жељко Веселиновић предводиће делегацију те синдикалне централе која ће присуствовати првوماјским протестима у Атини у организацији синдиката ПАМЕ.

Жељко Веселиновић Фото: Медија центар

– Синдикат ПАМЕ је указао велику част „Слоги“ па ћу тако ја као њен председник говорити на демонстрацијама испред владе Грчке као представник наше синдикалне организације, али и као једини представник Светске федерације синдиката чији су ПАМЕ у „Слога“ чланови. ПАМЕ је у савезничким односима са Комунистичком партијом Грчке која је парламентарна политичка партија, те су протести које организује тај синдикат веома борбени и бројни. Према неким проценама на митингу на коме ћу ја говорити очекује се неколико стотина хиљада присутних, каже Жељко Веселиновић у разговору за Данас. Наш саговорник истиче да је боравак у Грчкој и учешће на митингу прилика да активисти „Слоге“ стекну потребна искуства и нова сазнања везано за стратегије и тактике борбе за радничку и синдикалну ствар.

– Грчки синдикалци и радници имају знатно већу борбену традицију од нас, тако да не верујем да ће у скорој будућности раднички покрет у Србији бити тако добро организован као радници у Грчкој. Ипак, оно што је сигурно, јесте то да ћемо током боравка у Атини сазнати низ корисних ствари које ћемо моћи да применимо у свакодневној синдикалној борби у Србији, објашњава Веселиновић.

Протест у Аранђеловцу

Веселиновић каже и да ће 1. маја у Аранђеловцу општински одбор УСС „Слога“ организовати првوماјску протестну манифестацију. „Прошле године смо Празник рада обележили у Крушевцу а све у склопу наше тежње да идеје радничких и синдикалних протеста са Београда проширимо и на друге градове у земљи. Такође објавићемо и проглас радничкој класи Србије који ћемо презентовати јавности“, закључује Веселиновић.

Рамбо Амадеус поздравља раднике

Уочи протестне шетње и за време окупљања чланова Савеза самосталних синдиката Србије и УГС „Независност“ на Тргу Николе Пашића синдикалцима и свим учесницима поворке требало би да се обрати и музичар Рамбо Амадеус, који ће тог дана у 20 часова имати концерт у некадашњој дворани Дома синдиката, а сада након реновирања Комбанк дворани.

Он ће поздравити учеснике и поручити им да истрају у својој борби за радничка права, сазнајемо од организатора Протестна шетња биће организован централним градским улицама, након скупа на Тргу Николе Пашића и проћи ће поред Дома омладине, преко Теразија, па до Дома Народне скупштине, где ће се представници синдиката обратити посланицима, а потом ће отићи до зграде Владе где ће одржати говор и обратити се и представницима Владе.

Генерални секретар Европске конфедерације синдиката уочи Празника рада

Лука Висентини: Друштвеном уговору потребне хитне реформе

* Тешко извојевана права на преговоре с послодавцима су угрожена у многим државама чланицама ЕУ

Европска конфедерација синдиката (ЕКС) упозорила је уочи овогодишњег Празника рада да друштвени уговор који европским радницима нуди прилику да остваре пристојне зараде и прикладне услове рада изискује хитне реформе.

– У срцу Европе је друштвени уговор који радном народу нуди прилику да оствари пристојне зараде и обавља свој посао у прикладним условима. Али темељима тог друштвеног уговора је неопходна хитна корекција и реновација. Европски синдикални покрет упућује хитно упозорење јер је равнотежа моћи између радника и послодаваца изузетно нарушена у корист послодаваца. Тешко извојевана права на преговоре с послодавцима су угрожена у многим државама-чланицама ЕУ, наводи се у саопштењу Луке Висентинија, генералног секретара ЕКС-а. Естер Линч, секретарка ЕКС-а, указала је да је потребно да све чланице ЕУ обезбеде гаранције да послодавци поштују права радника на преговоре преко радничких синдиката.

– Ово упозорење представља позив на акцију, оно је упозорење властима свих земаља да је потребно да разговарају са синдикатима о томе шта је потребно да би се колективни уговор и преговори вратили на колосек, како повећати удео богатства у платама и како повећати број радника који су покривени споразумима о колективним уговорима и условима рада уз подршку ЕУ тамо где је неопходно, рекла је Линч.

Према њеним речима, радници у великом броју земаља ЕУ данас још увек зарађују мање него пре кризе, што је резултат, како је указала, изостанка колективне погодбе и извесног броја несигурних радних места која полако смањују ниво незапослености.

– Још један разлог јесте и тај што власти исувише често дозвољавају послодавцима да запостављају или крше права радника да организују и успостављају колективне уговоре. Обнављањем колективних уговора ће се побољшати финансијска ситуација људи и оснажити економски раст за све, рекла је Линч.

Подаци до којих је дошао ЕКС из званичних извора, укључујући Организацију за економску сарадњу и развој (ОЕЦД) и Еуростат, и на основу којих је издао хитно упозорење, и без актуелних спорова показују 35 „црвених упозорења“ за 17 држава-чланица ЕУ. Међу земљама с највећим бројем „црвених упозорења“ су Чешка, Естонија, Грчка, Мађарска, Литванија и Уједињено Краљевство.

Забрињавајући подаци

Подаци показују да се колективни уговори углавном не закључују на нивоу више компанија у најмање осам земаља, због чега је повећана ионако велика разлика у платама између компанија у истом сектору; мање од 35 одсто радника је покривено колективним уговорима у најмање шест држава чланица; механизми за проширење колективних уговора да би покрили више радника не функционишу, неуобичајени су или не постоје у најмање 11 држава чланица; плате чине мање од просечних 45,3 одсто БДП-а у десет држава чланица, што значи да 55 одсто националног прихода у овим земљама не потиче од плата за рад.

Данас је Први мај - протест, концерти, роштиљ ...

Међународни празник рада, Први мај, биће обележен данас широм Србије традиционалним уранцама и окупљањима у природи, а Савез самосталних синдиката Србије и Уједињени грански синдикати "Независност" ће, као и до сада одржати протест у центру града, овај пут под паролем "Да плате устану, а млади остану".

И док ће синдикати подсетити на суштину празника који се обележава се у знак сећања на 1. мај 1886. када је неколико хиљада радника у Чикагу штрајковало и тражећи боље услове рада и осмочасовно радно време, већина грађана Србије овај празник прославља у потпуно другом духу - породичном окупљању, спортским активностима, излетима...

Тако за све Београђане и госте престонице који одлуче да Први мај прославе на Ади Циганлији биће приређен целодневни музички програм и пикник простор предвиђен за роштиљање.

Пикник простор је најпосећенији део Аде за време првомајских празника, посебно јер се ту налази озидани роштиљ, а припремање роштиља представља традицију обележавања тог празника у Србији, рекла је за Тањуг Маја Павловић из ЈП "Ада Циганлија".

Сви посетиоци моћи ће да уживају у наступима рок бендова и домаћих ДЈ-ева од 9 до 19 сати, а програм ће бити потпуно бесплатан.

Павловић је напоменула и да улазак у Савско језеро није препоручљив, јер температура воде још увек није одговарајућа за купање и да ће сви који одлуче тако нешто то урадити на сопствену одговорност.

Традиционални "Новосадски уранак" и ове године биће организован у Лиманском парку, где ће осим уобичајене прославе у роштиљ излетници моћи да слушају наступ пет локалних музичких састава.

У Новом Саду ће, како је најављено, првомајски пикник бити организован и у Футошком парку. Мештани Ниша и околине Празник рада традиционално славе на Каменичком вису, једном од најпосећенијих излетишта крај Ниша.

Како је најављено за излетнике ће обезбеђен бесплатан аутобуски превоз до Каменичког виси који ће од 6 до 18 сати полазити на свака два сата из центра Ниша.

Суботичани ће имати прилику да уместо роштиљањем сутрашњи празник обележе

"Првомајском шетњом здравља" која ће стартовати у 8.45 у организацији Планинарског спортског клуба "Спартак".

Иначе, за први мај метеоролози најављују температуре изнад просека за ово доба године које ће достигати чак 30. подеок, па се очекује да ће велики број грађана међународни празник рада прославити у природи и на популарним излетишта као што су београдски Ада Циганлија и Кошутњак.

Да би се спречило евентуално избијање пожара услед високих температура и паљења ватре, секретар за ванредне ситуације Града Београда Драго Главаш апеловао је на грађане да не крше забрану ложења ватре на отвореном и да пале роштиљ само на посебно обележеним местима.

Како је рекао, паљење ватре на територији града Београда дозвољено је на означеним местима на Ади Циганлији, у Бојчинској и Звездарској шуми и на Кошутњаку.

Главаш је позвао грађане да се одговорно понашају према природној средини и да након излета прикупе отпатке и оставе их крај најближег контејнера или канте за смеће како би екипе комуналних служби благовремено уклониле смеће.

"Све градске комуналне службе ће током празника радити појачано како би у што бољем светлу приказали наш град током првомајских празника", казао је Главаш.

И Министарство пољопривреде упутило је апел грађанима широм Србије да не пале ватру на местима која нису за то предвиђена и обезбеђена, нити да неконтролисано пале ватру при извођењу пољопривредних и других радова у близини шуме.

"Такође, апелујемо на грађане да уколико уоче пожар, одмах обавесте МУП - Сектор за ванредне ситуације, односно најближу шумску управу", истиче се у саопштењу.

Министарство напомиње да Закон о шумама забрањује паљење ватре у шуми и на земљишту у непосредној близини шуме, на удаљености мањој од 200 метара од руба шуме, изузев на месту које је само за ту намену одређено, уређено и видно обележено.

Синдикати: Да радници не буду савремени робови и дигитални надничари, да радник живи, а не преживљава

Захтевамо да послодавци престану да се понашају као робовласници, а држава да стане на страну оних који стварају друштвено богатство, да их заштити од мобинга, да казни оне који шиканирају синдикалце и узбуњиваче и оне који не исплаћују плате, поручује се данас у Првомајском прогласу Савеза самосталних синдиката (СССС).

Синдикалци захтевају да им се омогући несметано оснивање синдикалних организација, да се знају радничка права, да се поштују закони и Устав Србије.

Како истичу, 1. мај је некада био светковина радништва и симбол радничког бунта и државни празник у славу радничких права.

Данас, када радници постају савремени робови, дигитални надничари неолибералног капитала, Први мај - Међународни дан рада, добија другачији карактер. Посебно у Србији, где добар део грађана нема посао, а онај други од плате не може ни да преживи, указује СССС, уз оцену да је борба за радничка права постала борба за радно место и било какав посао.

За нас је, међутим, Први мај већ одавно симбол радника и немамо право да ћутимо, у име нас, наше деце, али и у знак сећања на све оне који су утрли пут традицији дугој 132 године, истичу синдикати.

Хоћемо да празник радника и радничког покрета и даље живи.

Да живи радништво у Србији. Да се поштује радник. Да се отварају радна места и сачувају постојећа, поручују.

Такође, да млади добију шансу, али да и они пред крај свог радног века не размишљају како ће живети када оду у заслужену пензију. Да се плате исплаћују и расту, а радник осети позитивне резултате пословања предузећа у ком ради.

Да се, пре свега, поштује радник. Да не буде само јефтине део машине, утрошак капитала, да му се омогући да остварује и друштвена и културна права неопходна за своје достојанство и за слободу развоја своје личности.

Да живи, а не преживљава, да ствара, али и ужива у благодетима друштвеног богатства. Да у свом раду налази задовољство и потврду својих способности. Да сви грађани, посебно млади, верују у боље сутра. Да радници буду носиоци прогреса, поручује се у прогласу.

Данас је ПРВИ МАЈ - Међународни празник рада

БЕОГРАД - Низом манифестација данас ће бити обележен Међународни празник рада - 1. Мај. Међународни празник рада обележава се у знак сећања на 1. мај 1886. године, када је у Чикагу, САД, више десетина хиљада радника изашло на улице захтевајући повољније услове рада и доследну примену осмочасовног радног времена.

Тог дана у Чикагу, 1886. Године, око 40.000 америчких радника ступило је у генерални штрајк, захтевајући боље услове рада, изражене у пароли "три осмице" - по осам сати рада, одмора и слободног времена Организатори су претходно предочили проблеме и непосредне захтеве послодавцима и властима.

Протест на који је одговорено репресијом, због бруталне реакције власти и послодаваца, а потом и низа жртава, постао је нека врста симбола борбе за права обесправљених.

Протести су започели 1. маја, а до најоштријих сукоба с полицијом дошло је наредних дана, 4. и 5. маја, када су се сукоби проширили и ван Чикага.

Полиција је заправо покушала да разбије протестне скупове и доведе до поделе манифестаната, што се завршило озбиљним сукобима у којима је било бројних жртава и међу демонстрантима односно штрајкачима и међу полицајцима.

У сукобима с полицијом у Чикагу убијено је најмање шест и рањено око 50 радника, а велики број је ухапшен. Пет радничких вођа осуђено је доцније на смрт, а тројица на робију.

У знак сећања на велике манифестације обесправљених, и њихову одлучну борбу, на Првом конгресу Друге интернационале 1889. године, одлучено је да се 1. Мај обележава масовним скуповима, демонстрацијама и пригодним манифестацијама, у знак сећања и опомене.

На Другом конгресу 1891. године 1. мај је и формално проглашен за Међународни празник рада.

Поступно, током последњих година 19. века и првих година 20. века, 1. мај је све масовније прихватан и обележаван, врло често и широким протестним манифестацијама.

У Србији, 1. мај је први пут обележен као Празник рада 1893. године, протестним скуповима у Београду.

Првомајске прослава у сеоским срединама у Србији почеле су најпре у селу Дубона, код Младеновца, две године доцније.

Празник рада је после Другог светског рата, најмасовније обележаван у социјалстичким земљама, када су одржаване параде и сличне манифестације.

Последњих година, првомајски протести поново добијају видове протестних окупљања. Према Закону о државним празницима, првомајски празник се у Србији нерадно обележава два дана.

ВОЈНИ СИНДИКАТ СРБИЈЕ ПОРУЧИО: Радници, не славите 1. мај

На данашњи дан, када се слави међународни празник рада, радници у Србији, на жалост, немају разлога за прославу, а камоли обележавање празника са актуелним државним синдикатима, које предводе господа Орбровић и Стојиљковић, наводи се у саопштењу Војног синдиката Србије.

У саопштењу се даље каже: "Останите данас са својом породицом и немојте бити део естрадно-фолклорног обележавања празника смишљеног у главама соцреалистички васпитаних синдикалаца. Не постоји држава у којој су радници више обесправљени и где је идеја синдикализма овлашћена у деловању лажних синдиката доведена до бесмисла, полтронства, слепог подржавања сваке власти само зарад сопствених, личних интереса. Српски радник данас преживљава са платом од тридесетак хиљада динара, гуши се у зеленашким кредитима којима је школовао децу, плаћао комуналије, у некој врсти феудалног уређења и државног система у коме стрепи кад це му извршитељи доци по данак. То је стварност српског радника! Голгота преживљавања и понижења.

Војни синдикат Србије никада неће пристати да се права радника, која гарантују међународне конвенције и Устав ове државе, газе и да радници буду обесправљени у бројним приликама наше сиве свакодневице. Код такозваних „страних инвеститора“ српски радници раде за најниже зараде на свету у сфери аутомобилске индустрије. Војници бушних чизама и без адекватне надокнаде чувају копнену зону безбедности. Полицајци имају мања права него ли криминалци. Радници у јавним установама мобигнују се под управом сумњивих партијских кадрова... Никада у историји српског синдикализма није постојао зрелији тренутак за општу саборност свих искрених покрета, синдиката, удружења, уједињавање око заједничке идеје и права на живот и рад!

Само груписањем свих снага и оних који протеклих тридесетак година нису изгубили образ пред радницима, можемо да свој положај поправимо и устројимо стање ствари и тако да дугорочно решимо свој статус пред послодавцем. Ма ко био тај послодавац.

Да би се дошло до заједничког циља, који се једноставно сам дефинише након тродеценијског угњетавања, гажења радничких права, плачкашких приватизација и деловања управо такозваних синдикалаца попут Орбовића, уједињење здравих синдиката је прека потреба.

И она је наметнута од оних који су прешли црвену линију у гажењу достојанства српског радника! Војни синдикат Србије сарађује са Полицијским синдикатом Србије, другим искреним синдикатима и удружењима, али и међународним организаицијама у Русији, Европи, Словенији и Македонији и покретима који штите интересе својих чланова. На темељу таквог обједињавања ресурса, српски радници морају да се уједине око једног јединог циља - да своја права штите институционално и снагом своје воље. И да то чине изабраници чистог образа и руку", наводи се у саопштењу Војног синдиката Србије.

САВЕЗ САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА УОЧИ ПРАЗНИКА РАДА: Да радник живи, а не преживљава

Захтевамо да послодавци престану да се понашају као робовласници, а држава да стане на страну оних који стварају друштвено богатство, да их заштити од мобинга, да казни оне који шиканирају синдикалце и узбуњиваче и оне који не исплаћују плате, поручује се данас у Првомајском прогласу Савеза самосталних синдиката (ССС).

Синдикалци захтевају да им се омогући несметано оснивање синдикалних организација, да се знају радничка права, да се поштују закони и Устав Србије.

Како истичу, 1. мај је некада био светковина радништва и симбол радничког бунта и државни празник у славу радничких права.

Данас, када радници постају савремени робови, дигитални надничари неолибералног капитала, Први мај - Међународни дан рада, добија другачији карактер. Посебно у Србији, где добар део грађана нема посао, а онај други од плате не може ни да преживи, указује ССС, уз оцену да је борба за радничка права постала борба за радно место и било какав посао.

За нас је, међутим, Први мај већ одавно симбол радника и немамо право да ћутимо, у име нас, наше деце, али и у знак сећања на све оне који су утрли пут традицији дугој 132 године, истичу синдикати. Хоћемо да празник радника и радничког покрета и даље живи. Да живи радништво у Србији. Да се поштује радник. Да се отварају радна места и сачувају постојећа, поручују.

Такође, да млади добију шансу, али да и они пред крај свог радног века не размишљају како ће живети када оду у заслужену пензију. Да се плате исплаћују и расту, а радник осети позитивне резултате пословања предузећа у ком ради.

Да се, пре свега, поштује радник.

Да не буде само јефтине део машине, утрошак капитала, да му се омогући да остварује и друштвена и културна права неопходна за своје достојанство и за слободу развоја своје личности. Да живи, а не преживљава, да ствара, али и ужива у благодетима друштвеног богатства. Да у свом раду налази задовољство и потврду својих способности. Да сви грађани, посебно млади, верују у боље сутра. Да радници буду носиоци прогреса, поручује се у прогласу.

СПУТНИК

Мир, рад, мај — Руси на улицама, али и у парковима

Међународни празник рада Први мај биће обележен манифестацијама и протестима широм света и у Србији. За Русе, то је Дан пролећа и рада, који је у доброј мери изгубио идеолошко значење.

Први мај се обележава у знак сећања на догађаје из 1886. године, када су десетине хиљада радника у Чикагу ступиле у штрајк, захтевајући осмочасовно радно време.

У Београду ће данас Уједињени грански синдикат „Независност“ и Савез самосталних синдиката Србије одржати протест под слоганом „Да плате устану, а млади остану“. Та два репрезентативна синдиката траже квалитетнија и безбеднија нова радна места, заустављање нетранспарентне распродаје ресурса, повећање зарада, независност судства, борбу против

корупције, приступ јавним информацијама, независне медије и измену Закона о пензијском и инвалидском осигурању.

Удружени синдикати Србије „Слога“ ове године неће организовати протесте 1. маја, нити ће чланове и симпатизере позивати да учествују у, како су навели, протесту „репрезентативних, подржавних синдиката“. Полицијски синдикат Србије и Војни синдикат Србије такође се неће придружити данашњем скупу.

У Србији се 1. мај обележава и традиционалним првомајским уранцима, када велики број људи рано ујутру одлази у природу, на дружење и роштиљ.

А у Русији...

За већину грађана Русије то је сада празник који симболизује почетак правог пролећа и „отвара“ сезону одлазака у природу и на дачу (викендице).

Празник ће бити обележен народним шетњама, митинзима, где ће радници скренути пажњу на своја права, али и концертима, фестивалима, изложбама на градским улицама, трговима и парковима...

Цане: Дан рада — дан великог ждрања

На Далеком истоку је улицама већ прошетло више од 100.000 људи.

Нема сумње да ће Руси празник традиционално дочекати у добром расположењу — неки на путовањима, неки на дачи, а неки на градским трговима и улицама.

Још у совјетско доба, 1. мај је имао статус најмасовнијег празника. Најбољи радници и запослени су централним улицама града проносили транспаренте са слоганом — „Мир, рад, мај!“.

У Русији се 1. мај као Дан међународне солидарности радника редовно прославља од 1890. године. После Октобарске револуције, празник је почео и званично да се слави — тог дана су се одржавале масовне шетње радника и параде. Другог дана празника, по правилу, у целој земљи су се одржавале тзв. „мајовке“ — масовно празновање у природи.

Милић: Права запослених боље заштитити

„Нема довољно радних места, тешко се долази до посла, степен несигурности оних који раде да ли ће и сутра имати где да оду на посао је огроман, плате су мале, много је рада на црно“, каже председник Савеза самосталних синдиката Војводине Горана Милић.

Празник рада – Први мај установљен је 1889. године, као сећање на радничке демонстрације у Чикагу неколико година раније. Тај празник обележава се у око 150 држава, а у Србији ће бити обележен у Београду, 1. маја у 12 часова, а борба за основна људска права сваког радника, односно борба за право на живот достојан човека траје и данас.

По речима председника Савеза самосталних синдиката Војводине Горана Милића, осим указивања на положај радника у нашој земљи, основни циљ синдикалног окупљања усмерен је на то да је последњи тренутак да се заустави одлазак младих из Србије, који је алармантан.

„Нема довољно радних места, тешко се долази до посла, степен несигурности оних који раде да ли ће и сутра имати где да оду на посао је огроман, плате су мале, много је рада на црно“, каже Милић. „У свакој земљи у којој је незапосленост висока важи правило – узми или остави, па многи на то пристају јер једноставно немају избора. И с просечном платом тешко се саставља крај с крајем, а камоли да то успева онима који кући сваког месеца донесу минималну зараду, а таквих је много.“

У свакој земљи у којој је незапосленост висока важи правило – узми или остави, па многи на то пристају (Горан Милић)

Он указује на то да је радник практично савремени роб, лако је замењив, а једино што је сигурно је да је несигурност стална и кад је у питању радно место, време рада, висина и редовна исплата зараде...

„Срећом, у последње време видљиви су помаци набоље, отварају се фабрике, запошљавају нови радници, ствара повољна клима за инвеститоре и у том правцу се мора наставити. Србија има шта да понуди – младе и образоване људе, као и оне с искуством. Не сме се дозволити да Србија буде земља јефтине радне снаге, да највећи број запослених зарађује минималац, који је у просеку од око 200 до 250 евра месечно.“

По Милићевим речима, рад на црно и сива економија и даље су веома присутни, те Закон о раду, који је на снази од 2014. године, није дао онај резултат који се приликом његовог доношења очекивао.

Штрајк је Уставом гарантовано право

"Штрајк је Уставом гарантовано право и последњи је вид радничке борбе, када су исцрпљени све друге могућности и кад се до компромиса није дошло. Не видим разлог зашто се доноси закон о штрајку, који ће отежати могућност да радници искажу своје незадовољство и укажу на неправду с којом су суочени“, каже Милић.

„Ако је Закон о раду требало да допринесе смањењу рада на црно, резултат није постигнут и аргумент, који је навођен као кључан, не стоји јер је прошле године откривено 21.228 радника који су радили непријављени, на црно, и то и у регистрованим и у нерегистрованим предузећима. То је 15 одсто више него годину раније, а чак 37 одсто више него 2015. То свакако говори о тме да се број запослених на црно повећава, без обзира на то што се може тумачити и тиме да су инспекцијски органи боље радили. За бољи положај радника држава би требало да буде на страни радника, а не крупног капитала, да открива и кажњава несавесне послодавце – који израбљују и запошљавају раднике на црно и не плаћају порезе и доприносе.“

У Србији рад преко агенција за запошљавање још увек није законски регулисан, а иако су синдикати против такве врста радног ангажмана, указује Милић, не могу се затварати очи и правити се да га нема.

„Важно је да се изједначе положај и права радника на лизинг с правима запослених на неодређено време, њихов број ограничи на десет одсто укупно запослених у компанији, да се на лизинг не могу запошљавати радници у основној делатности фирме, мора им бити дозвољено синдикално организовање, плаћени сви доприноси и порези...“, каже Милић.

Добрила Млађеновић

Синдикати обележавају 1.мај, Проглас да млади остануТанјуг

Савез самосталних синдиката Србије и Уједињени грански синдикати „Независност“ обележиће Међународни празник рада 1. мај скупом у центру Београда, а одржаће се под називом “ Да плате устану, а млади остану“

Скуп почиње на Тргу Николе Пашића, одакле ће се кренути у протестну шетњу до Народне скупштине и Владе Србије, где се протест завршава, а како је организатор најавио скупу ће присуствовати министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Зоран Ђорђевић и председник Уније послодаваца Србије Милош Ненезић.

Како се у најави скупа каже две репрезентативне синдикалне централе хоће да се чује њихов глас за бољи и правичнији свет, за одбрану права радника, за веће плате, за више радних места, за перспективу младих...

Издат је и Проглас уочи Првог маја празника рада у којем се каже да радници постају савремени робови, дигитални надничари неолибералног капитала, те да Први мај – Међународни дан рада, добија другачији карактер.

Наводе да је за њих Први мај већ одавно симбол радника.

„Они су ти, који су, најчешће окупљени у синдикате, изнуђивали промене, напредак, побољшање живота и услова рада. Зато су на пиједесталу свих наших захтева и борбе за боље сутра. И зато не дамо тај празник. И немамо право да ћутимо, посебно не на тај дан. У име нас, наше деце, али и у знак сећања на све оне који су утрли пут традицији дугој 132 године“ речено је у Прогласу.

Поручују да хоће да празник радника и радничког покрета и даље живи, да живи радништво у Србији, да се поштује радник, отварају радна места и сачувају постојећа.

„Да млади добију шансу, али да и они пред крај свог радног века не размишљају како ће живети када оду у заслужену пензију. Да се плате исплаћују и расту, а радник осети позитивне резултате пословања предузећа у ком ради“ кажу синдикати.

Захтевају од послодаваца да „престану да се понашају као робовласници“, а држава да стане на страну оних који стварају друштвено богатство.

„Да их заштити од мобинга, да казни оне који шиканирају синдикалце и узбуњиваче и оне који не исплаћују плате. Да нам се омогући несметано оснивање синдикалних организација, да се знају радничка права, да се поштују закони и Устав. Да се, пре свега, поштује радник“ поручују синдикати.

Истичу у прогласу и да не постоји ни један интерес и захтев синдиката, а да то није у корист бољег живота грађана и грађанки Србије и поручују да без снажних и уважених синдиката нема развијеног солидарног и демократског друштва.

Бета

Радници нездовољни, не протестују јер су изгубили поверење у синдикат

Бета

Радници у Србији имају много разлога за незадовољство и протест али су незаинтересовани јер су домети и резултати ранијих протеста мали, а изгубили су и поверење у синдикат, сматрају представници радничких организација.

Председник Уједињених гранских синдиката (УГС) "Независност" Зоран Стојиљковић рекао је за Бету да радници са просечном платом од 400 евра и пензионери са просечним пензијама од око 300 евра немају довољно ни за "редуковану" потрошачкију корпу и да разлога за незадовољство има и превише.

"Око две трећине људи у Србији живи на граници преживљавања, а једна четвртина је у зони сиромаштва, што значи да разлога за незадовољство има много, али је све мање солидарности међу радницима, а ефекти и домети ранијих протеста синдиката су слаби", рекао је Стојиљковић.

Додао је да су радници изгубили поверење у синдикат и да сматрају да није јединствен и нема довољно моћи.

Он је рекао да су протести неуспешни и зато што Влада Србије углавном после штрајка стане на страну руководства компаније, као у случају протеста радника у крагујевачком Фијату.

"Том протесту је премијерка Ана Брнабић прикачила 'политичку позадину', а да никад није доказала да је то тако, иако смо више пута тражили", рекао је Стојиљковић.

Солидарност међу запосленима је, према његовим речима, нестала из страха да не изгубе и "какав-такав посао јер се отказ лако добија".

"Такав је тренд и у Европи, само што је на рубним подручјима, као што је Србија која је преживела ратна разарања, санкције и лошу приватизацију, апатија запослених већа, а енергија за протест мања", рекао је Стојиљковић.

Додао је да је "завонило за узбуну" и да се УГС "Независност" сада повезује са свим незадовољним групама грађана.

"Неко мора да носи ватру, умрежавамо се са свима који су незадовољни социјалним стањем у земљи да би створили критичну масу која ће моћи да утиче на доношење одлука власти", рекао је Стојиљковић.

Он је оценио да је разлог за протесте спласнуо и због медијске незаинтересованости за те теме као и због партијског запошљавања.

"Сваки трећи запослени у Србији је члан Српске напредне странке или његов сателит и у таквим условима је тешко организовати протест", рекао је Стојиљковић.

Председница Асоцијације слободних независних синдиката Србије (АСНС) Ранка Савић рекла је да тај синдикат неће учествовати у првомајском протесту радника у Србији који организују УГС "Независност" и Савез самосталних синдиката Србије (СССС) "зато што су та два синдиката довољна сама себи".

"УГС и СССС су заузели бусију и привилегије у Социјално-економском и савету Владе Србије и нема договора да сви синдикати изађу на улицу и протестују заједно. Да ли треба да незадовољство стањем у земљи изражавамо шетњом у две-три колоне?", рекла је Савић.

Она је истакла да нема ништа против једног јаког синдиката који би био у Социјално-економском савету, али да тада не треба да ставља интересе појединачног синдиката изнад општих интереса.

Све док сви синдикати не буду заједно, како је рекла, не могу вратити поверење радника.

Савић је казала да ће и радници у тим условима уместо одласка на пикник 1. маја изабрати протест, не само да би формално обележили празник рада.

Истраживач у Центру за демократију Сарита Брадаш оценила је да има "на претек" разлога за

незадовољство запослених због ниских зарада и кршења права, па чак и породиља.

"Министар за рад и запошљавање уместо да се бави унапређењем права радника најављује контролу боловања", рекла је Брадаш.

Разлози за недостатак мотива за протест су, према њеним речима, то што су радници окренути борби за егзистенцију као и то што не постоји фонд за заштиту у случају да због тога остану без посла, што у другим земљама постоји.

"Сви ти разлози спречавају да радници верују да би протести донели неки резултат", рекла је Брадаш.

Синдикати би, како је рекла, требало да безнађе обесправљених радника претворе у љутњу, не у бес, која би их покренула и вратила веру да се протестом могу изборити за своја права.

Протест за права радника или синдикална парада

Први мај је заједнички празник свих земаља на којима радничка класа треба да манифестује јединство својих захтева и своју класну солидарност – одлучено је 1989. године. Данас, 129 година касније, ситуација у Србији је следећа: два синдиката организују протесте у чије домете и сами сумњају, док их други синдикати оптужују за „полтронство“, истовремено позивајући своје чланове да не учествују у протесту. У међувремену, а поводом обележавања празника рада, министар за рад Зоран Ђорђевић поручио је радницима: „ред, рад и дисциплина“. Савез самосталних синдиката Србије и Уједињени грански синдикати „Независност“ и ове године обележавају Међународни празник рада протестом у центру Београда. Основа парола протеста је „да плате устану, а млади остану“.

Позив синдиката да се придружи скупу прихватио је министар за рад Зоран Ђорђевић, док је своје присуство најавио и председник Уније послодаваца Србије Милош Ненезић.

Стојиљковић: Из страха нема солидарности радника

Председник Уједињених гранских синдиката (УГС) "Независност" Зоран Стојиљковић рекао је за Бету да радници са просечном платом од 400 евра и пензионери са просечним пензијама од око 300 евра немају довољно ни за "редуковану" потрошачкију корпу и да разлога за незадовољство има и превише.

"Око две трећине људи у Србији живи на граници преживљавања, а једна четвртина је у зони сиромаштва, што значи да разлога за незадовољство има много, али је све мање солидарности међу радницима, а ефекти и домети ранијих протеста синдиката су слаби", рекао је Стојиљковић.

Како закључује председник једне од највечих синдикалних организација у земљи, радници су изгубили поверење у синдикат, сматрају да није јединствен и да нема довољно моћи.

Стојиљковић је истакао да су протести неуспешни и зато што Влада Србије углавном после штрајка стане на страну руководства компаније, као у случају протеста радника у крагујевачком Фијату.

Солидарност међу запосленима је, према његовим речима, нестала из страха да не изгубе и

"какав-такав посао јер се отказ лако добија", као и због партијског запошљавања.

"Сваки трећи запослени у Србији је члан Српске напредне странке или његов сателит и у таквим условима је тешко организовати протест", рекао је Стојиљковић.

Додао је да је "зазвонило за узбуну" и да се УГС "Независност" сада повезује са свим незадовољним групама грађана.

"Неко мора да носи ватру, умрежавамо се са свима који су незадовољни социјалним стањем у земљи да би створили критичну масу која ће моћи да утиче на доношење одлука власти", рекао је Стојиљковић.

Ипак, да те критичне масе неће бити на улицама ни ове године, показују реакције неколико синдиката који су позвале своје чланове да 1. маја остану код куће.

Чему предавање папира са списком синдикалних и радничких жеља портиру?

Председница Асоцијације слободних независних синдиката Србије (АСНС) Ранка Савић рекла је да тај синдикат неће учествовати у првомајском протесту радника у Србији који организују УГС "Независност" и Савез самосталних синдиката Србије (СССС), "зато што су та два синдиката довољна сама себи".

"УГС и СССС су заузели бусију и привилегије у Социјално-економском и савету Владе Србије и нема договора да сви синдикати изађу на улицу и протестују заједно", рекла је Савић.

Удружени синдикати Србије "Слога" саопштили су да ни они неће позвати чланове и симпатизере да учествују у протесту "репрезентативних, продржавних синдиката".

Тај синдикат је поручио да нема баш никаквог смисла шетња до зграде Владе, махање заставама, дување у пиштаљке и предавање папира са списком синдикалних и радничких жеља портиру који се ту буде затекао.

Окупљању поводом Међународног дана рада, 1. маја неће се придружити ни Војни и Полицијски синдикат.

Председник Полицијског синдиката Вељко Мијаиловић навео је да се за права радника треба борити целе године, сваког дана и на сваком месту, а не само кратким протестом на Дан радника.

"Након протеста ти синдикати иду на Аду Циганлију, на фешту и музику коју су организовали", поручио је председник Полицијског синдиката Србије, и додао да се не може заборавити да су "синдикати на републичком нивоу дали подршку мерама Владе Србије којима су смањена права запослених у Србији".

Истим поводом из Војног синдиката поручују да се положај радника може поправити „само груписањем свих снага и оних који протеклих тридесетак година нису изгубили образ пред радницима.

„Останите данас са својом породицом и немојте бити део естрадно-фолклорног обележавања празника смишљеног у главама соцреалистички васпитаних синдикалаца", наводи се у саопштењу овог синдиката.

Међународни празник рада - Први мај обележава се у знак сећања на дан када је више стотина хиљада радника у Чикагу изашло на улице захтевајући боље услове рада и осмочасовно радно време.

Било је то 1886. године, а радници су протестовали због радног времена од 10 и више сати, рада суботом, непостојања осигурања, ниских надница...

За Први мај само Срби врте прасе

Ивана Мићевић

Како се празник рада обележава у Великој Британији, Словенији, Кенији, Вијетнаму, Русији и Ирану. Већина грађана у свету користи слободне дане за излет или путовање, али нигде се у природи и на отвореном не роштиља као у нашој земљи

ШТРАЈКОВИ, раднички протести, пуни паркови и излетишта - слике су које сваког првог маја обиђу свет. Док синдикати на Међународни празник рада траже већа радничка права, левичари штрајкују против капиталистичких власти, већина грађана, као и у Србији, искористи нерадне дане да их проведе са породицом, у природи или да отпутује на кратак одмор. Прасе и роштиљ за Први мај чини се да су, ипак, само српски изуми.

Прошлогодишњи Први мај на Таксиму, главном истанбулском тргу, завршио се сукобом демонстраната и полиције. Слично је било и у Атини и Паризу. Са друге стране, Северна Кореја на овај дан организује спектакуларне прославе, слет, свечаности на улицама, у парковима... Свечано буде и у Кини, где спајају неколико нерадних дана и, у организацији Комунистичке партије, свечаности су широм земље.

Протести са захтевима за већа радничка права одржавају се чак и у Индонезији. Широм Русије организоване су мирне шетње, а на Црвеном тргу окупи се више десетина хиљада људи. Иако је ово више празник држава северног дела планете, у Сједињеним Америчким Државама се не обележава Први мај. Они се за права радника симболично боре првог понедељка у септембру.

Из разговора са саговорницима "Новости" из свих крајева света јасно је да је последњих деценија жестока борба за радничка права избледела у већини држава. У протестима учествују малобројни, а већина нерадне дане искористи за одмор или путовање.

Петер Јагодич, директор "МПЦ холдинга", од 2014. године живи у Србији, коју, како каже, већ доживљава као свој дом. Овогодишње првомајске празнике искористиће да са породицом кампером "крстари" по Србији и упознаје њене лепоте.

И у Словенији, као и у Србији, Први мај је нерадни дан.

- Ту прилику људи су традиционално користили да иду на такозвано "кресовање" или, како се овде каже, на логорску ватру, која се пали вече уочи 1. маја - објашњава Јагодич за "Новости". - Током празника се постави и "млај", високо дрво смреке без коре, а та традиција се негује дуж од сто година и увек се тражи највиша смрека у шуми, некада висока и до 70 метара. "Млај" представља симбол рада и слободе радника.

Ово је, додаје, у време СФРЈ био начин на који су сви прослављали Први мај, али се последњих деценија тај обичај полако губи. Традицију највише чувају ватрогасци. Остали грађани искористе слободне дане и школски распуст да се одморе или негде отпутују.

ЕНГЛЕСКА

Ник Брирли из Лондона живи у Београду, где ради као наставник енглеског језика. Ни овде, а ни у својој домовини, не прославља Први мај. За њега је то, каже, обичан дан који углавном проведе радно. Али, објашњава, у Енглеској се обележава, мада се не прославља.

- У неким мањим и већим градовима у Великој Британији на тај дан буду организовани протести, који су у основи антикапиталистички. Организују их левичарске организације и синдикати и најчешће се заврше сукобом са полицијом - каже Брирли.

Првог понедељка у мају, додаје, Британци славе, али са другим поводом - обележавају почетак пролећа. Нерадни дан користе као обичан викенд, а ако је лепо време, оду у природу или на краће путовање.

Део свог живота Ник је провео у Шпанији, где је, каже, прослава Првог маја имала доста већи значај:

- Синдикати и левичарски покрети, још од смрти генерала Франка, користили су Међународни празник рада за протесте против власти и покушавали да побољшају услове рада и радничка права, мада су и празник и социјалисти и синдикати са годинама изгубили на значају.

ВИЈЕТНАМ

Хоан Хоанг Ким из Вијетнама већ седам година живи у Србији. Тренутно је на мастер студијама Факултета политичких наука. Скоро сваки Први мај од тада прослављао је овде. Или оде на излет са пријатељима или посети неког пријатеља који живи ван Београда. У његовој земљи Први мај је такође нерадни дан, али нема велики значај.

- Нема синдиката, нити радничких протеста. Нема ни овако масовних прослава као у Србији - каже Хоан, коме су пријатељи у међувремену смислили ново презиме - Златановић. - Код нас тај дан људи искористе, јер је нерадни, па оду негде у природу, или шетају градом. Нема роштиља, ни музике.

РУСИЈА

Дарија Беспалко из Москве у Србију је стигла августа прошле године, на мастер студије Факултета политичких наука. Први мај ће прославити у Београду, а дан би слично провела и да је код куће, само без роштиља. За "Новости" каже да празник рада у Русији данас нема ни приближан значај какав је имао за њене родитеље или баку и деду.

- У време СССР то је био веома важан празник - каже Дарија. - У сваком граду организоване су параде, најбољи радници добијали су награде, славио се комунизам. После распада СССР, због комунистичког контекста који је празник имао, почео је да губи на значају. За моју генерацију то је дан када слаavimo пролеће и лепо време. У Русији је у то време и даље хладно и нема много сунца.

Први мај је, додаје, нерадни, па и млади и старији искористе прилику да оду у природу, на излет, али није обичај да се прави роштиљ, као у Србији.

КЕНИЈЦИ НА СТАДИОНИМА

БЕНЦАМИН Чемарум из Кеније у Србији живи кратко, око три месеца, и ово ће му бити први Празник рада у нашој земљи. Тренутно учи српски језик и живи са групом страних студената у Студентском одмаралишту на Авали. Планира ове године да упише мастер студије пејзажне архитектуре:

- У Кенији се обележава Први мај и посебно је важан за раднике. Тада се окупљају на стадионима, када се говори о њиховим проблемима, траже већу плату и износе друге захтеве пред владу. Понекад, заиста, после ових окупљања и добију повећање.

У ИРАНУ ДРУГАЧИЈИ ДАТУМ

АЛИРЕЗА Хејдари из Ирана је студент, који кроз програм "Свет у Србији", учи српски језик и припрема се за студије стоматологије. У Србији живи већ годину и по.

- У мојој земљи се Први мај обележава слично као и у Србији. Радници организују протестну шетњу улицама, а тај дан је нерадни. Код нас се датуми рачунају другачије, па је то на персијском 11. ордибехешт, али је истог дана када и ваш први мај - објашњава Алиреза.

ПРОТЕСНИ МАРШ Док излетници уживају у шумама, синдикалци излазе на улице

Танјуг

Међународни празник рада, Први мај, биће обележен данас широм Србије традиционалним уранцма и окупљањима у природи, а Савез самосталних синдиката Србије и Уједињени грански синдикати "Независност" ће, као и до сада одржати протест у центру града, овај пут под паролом "Да плате устану, а млади остану".

И док ће синдикати подсетити на суштину празника који се обележава се у знак сећања на 1. мај 1886. када је неколико хиљада радника у Чикагу штрајковало и тражећи боље услове рада и осмочасовно радно време, већина грађана Србије овај празник прославља у потпуно другом духу - породичном окупљању, спортским активностима, излетима...

Тако за све Београђане и госте престонице који одлуче да Први мај прославе на Ади Циганлији биће приређен целодневни музички програм и пикник простор предвиђен за роштиљање.

Пикник простор је најпосећенији део Аде за време првомајских празника, посебно јер се ту налази озидани роштиљ, а припремање роштиља представља традицију обележавања тог празника у Србији, рекла је за Танјуг Маја Павловић из ЈП "Ада Циганлија".

Сви посетиоци моћи ће да уживају у наступима рок бендова и домаћих ДЈ-ева од 9 до 19 сати, а програм ће бити потпуно бесплатан.

Павловић је напоменула и да улазак у Савско језеро није препоручљив, јер температура воде још увек није одговарајућа за купање и да ће сви који одлуче тако нешто то урадити на сопствену одговорност.

Традиционални "Новосадски уранак" и ове године биће организован у Лиманском парку, где ће осим уобичајене прославе у роштиљ излетници моћи да слушају наступ пет локалних музичких састава.

У Новом Саду ће, како је најављено, првомајски пикник бити организован и у Футошком парку. Мештани Ниша и околине Празник рада традиционално славе на Каменичком вису, једном од најпосећенијих излетишта крај Ниша.

Како је најављено за излетнике ће обезбеђен бесплатан аутобуски превоз до Каменичког виса који ће од 6 до 18 сати полазити на свака два сата из центра Ниша.

Суботичани ће имати прилику да уместо роштиљањем сутрашњи празник обележе "Првомајском шетњом здравља" која стартује у 8.45 у организацији Планинарског спортског клуба "Спартак".

Иначе, за први мај метеоролози најављују температуре изнад просека за ово доба године које ће достигати чак 30. подеок, па се очекује да ће велики број грађана међународни празник рада прославити у природи и на популарним излетишта као што су београдски Ада Циганлија и Кошутњак.

Да би се спречило евентуално избијање пожара услед високих температура и паљења ватре, секретар за ванредне ситуације Града Београда Драко Главаш апеловао је на грађане да не крше забрану ложења ватре на отвореном и да пале роштиљ само на посебно обележеним местима.

Како је рекао, паљење ватре на територији града Београда дозвољено је на означеним местима на Ади Циганлији, у Бојчинској и Звездарској шуми и на Кошутњаку.

Главаш је позвао грађане да се одговорно понашају према природној средини и да након излета прикупе отпатке и оставе их крај најближег контејнера или канте за смеће како би екипе комуналних служби благовремено уклониле смеће.

- Све градске комуналне службе ће током празника радити појачано како би у што бољем светлу приказали наш град током првомајских празника - казао је Главаш.

И Министарство пољопривреде упутило је апел грађанима широм Србије да не пале ватру на местима која нису за то предвиђена и обезбеђена, нити да неконтролисано пале ватру при извођењу пољопривредних и других радова у близини шуме.

- Такође, апелујемо на грађане да уколико уоче пожар, одмах обавесте МУП - Сектор за ванредне ситуације, односно најближу шумску управу - истиче се у саопштењу.

Министарство напомиње да Закон о шумама забрањује паљење ватре у шуми и на земљишту у непосредној близини шуме, на удаљености мањој од 200 метара од руба шуме, изузев на месту које је само за ту намену одређено, уређено и видно обележено.